

Laidiens: 22.03.2002., Nr. 46

Ministru kabineta noteikumi Nr.117

Rīgā 2002.gada 12.martā (prot. Nr.11, 38.§)

Noteikumi par atsevišķu bīstamas ķīmiskas vielas saturošu iekārtu un produktu lietošanas un marķēšanas prasībām un par videi kaitīgo preču sarakstu

*Izdoti saskaņā ar likuma
"Par vides aizsardzību" 9.panta 10. un 11.punktu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka videi kaitīgo preču sarakstu un aizliegumu importēt un izplatīt videi kaitīgās preces, kā arī nosaka prasības un ierobežojumus atsevišķu bīstamas ķīmiskas vielas saturošu iekārtu un produktu lietošanai un marķēšanai.
2. Šo noteikumu 1.pielikumā minētās videi kaitīgās preces ir aizliegts importēt un izplatīt.

II. Polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus saturošu iekārtu lietošana un marķēšana

3. Polihlorētos bifenilus vai polihlorētos terfenilus saturošas iekārtas ir iekārtas, kuras satur vai ir saturējušas polihlorētos bifenilus vai polihlorētos terfenilus (transformatori, kondensatori, konteineri) un kuras nav attīrītas (turpmāk — iekārtas).
4. Iekārtu attīrīšana ir polihlorēto bifenilu un polihlorēto terfenilu aizstāšana ar šķidrumu, kurš nesatur polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus, kā arī citas operācijas, kuras atvieglo iekārtu, materiālu vai šķidrumu pārstrādi vai apglabāšanu.
5. Iekārtas, par kurām ir pamatotas aizdomas, ka tās var saturēt polihlorētos bifenilus vai polihlorētos terfenilus, apsaimnieko tāpat kā polihlorētos bifenilus vai polihlorētos terfenilus saturošas iekārtas.
6. Ja polihlorēto bifenilu vai polihlorēto terfenilu tilpums iekārtā ir lielāks par 5 dm³, iekārtu īpašnieki vai lietotāji iesniedz reģionālajā vides pārvaldē informāciju par šīm iekārtām (2.pielikums).
7. Šo noteikumu 6.punktā minēto iekārtu īpašnieki vai lietotāji informē reģionālo vides pārvaldi par izmaiņām iekārtu skaitā un polihlorēto bifenilu un polihlorēto terfenilu daudzumos, ja polihlorēto bifenilu un polihlorēto terfenilu daudzuma izmaiņas pārsniedz 10 % no kopējā sākotnēji paziņotā polihlorēto bifenilu un polihlorēto terfenilu daudzuma.

8. Reģionālā vides pārvalde reizi gadā apkopo šo noteikumu 6. un 7.punktā minēto informāciju par iepriekšējo gadu un nosūta to Latvijas Vides aģentūrai. Latvijas Vides aģentūra apkopo attiecīgo informāciju un nodrošina tās pieejamību sabiedrībai.
9. Līdz šo noteikumu 6.punktā minēto iekārtu attīrīšanai, sadedzināšanai vai apglabāšanai iekārtu īpašnieks vai lietotājs nodrošina iekārtu ar neizdzēšamu iekaltu vai iegravētu marķējumu atbilstoši šo noteikumu 3.pielikuma 1.punktā noteiktajam paraugam. Marķējumu ar tādu pašu saturu iekārtas īpašnieks vai lietotājs piestiprina arī pie tās ēkas un telpas durvīm, kur atrodas minētās iekārtas.
10. Transformatorus, kuri satur vairāk par 0,05 % (no svara) polihlorēto bifenilu vai polihlorēto terfenilu, attīra, līdz polihlorēto bifenilu un polihlorēto terfenilu koncentrācija ir 0,005 % (no svara). Transformatorus attīra, ja to sadedzināšana vai apglabāšana rada lielāku risku cilvēku veselībai un videi. Pēc attīrīšanas transformatorus marķē atbilstoši šo noteikumu 3.pielikuma 2.punktā noteiktajam paraugam.
11. Uzņēmums, kurš uzglabā, attīra vai pārstrādā polihlorētos bifenilus, polihlorētos terfenilus un iekārtas, reģistrē tam piegādāto polihlorēto bifenilu, polihlorēto terfenilu un iekārtu izcelsmi, raksturīgās īpašības, polihlorēto bifenilu un polihlorēto terfenilu daudzumu un saturu. Uzņēmums izsniedz īpašniekiem un lietotājiem, kuri piegādā polihlorētos bifenilus, polihlorētos terfenilus un iekārtas, izziņu. Izziņā norāda piegādāto polihlorēto bifenilu un polihlorēto terfenilu fizikālās un ķīmiskās īpašības un to daudzumu.
12. Iekārtas, kurās polihlorēto bifenilu vai polihlorēto terfenilu tilpums ir mazāks par 5 dm³ un kuras ir citu iekārtu sastāvdaļas, pēc tam, kad tās pārtrauc izmantot, atdala no attiecīgajām iekārtām, atsevišķi savāc un pārstrādā vai apglabā.
13. Aizliegts:
- 13.1. atdalīt polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus no citām vielām, lai tos atkārtoti izmantotu;
- 13.2. uzsākt jaunu polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus saturošu iekārtu ekspluatāciju.
14. Polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus saturošos transformatorus var lietot tikai tādā gadījumā, ja tie atbilst tehniskajām prasībām un nenotiek polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus saturošu šķidrumu noplūde vidē.
- III. Bīstamas vielas saturošu bateriju vai akumulatoru lietošana un marķēšana**
15. Bīstamas vielas saturoša baterija vai akumulators ir elektriskās enerģijas avots, kurā enerģija rodas, tieši pārveidojoties ķīmiskajai enerģijai, un kurš sastāv no vienas vai vairākām primārām (atkārtoti neuzlādējamām) vai sekundārām (atkārtoti uzlādējamām) daļām (turpmāk — baterija vai akumulators).
16. Šīs nodaļas prasības attiecas uz:
- 16.1. baterijām vai akumulatoriem, kuri satur:
- 16.1.1. vairāk nekā 25 mg dzīvsudraba uz vienu daļu, izņemot sārma–mangāna baterijas;
- 16.1.2. vairāk nekā 0,025 % (no svara) kadmija;
- 16.1.3. vairāk nekā 0,4 % (no svara) svina;
- 16.2. sārma–mangāna baterijām, kas satur vairāk par 0,025 % dzīvsudraba (no svara).
17. Ja baterijas vai akumulatorus nevar izņemt bez speciāla aprīkojuma, šādu bateriju, akumulatoru vai iekārtu marķējumā jābūt norādēm par:

17.1. bateriju vai akumulatoru savākšanu atsevišķi no pārējiem atkritumiem;

17.2. bateriju vai akumulatoru iespējamo pārstrādes veidu;

17.3. smago metālu saturu baterijās vai akumulatoros.

18. Marķējuma simbols, kurā norādīta prasība savākt baterijas vai akumulatorus atsevišķi no pārējiem atkritumiem (4.pielikums), sedz 3 % no baterijas vai akumulatora lielākās virsmas, un tā maksimālais izmērs ir 5 x 5 cm. Cilindriskajām daļām marķējuma simbols, kurā norādīta prasība savākt baterijas vai akumulatorus atsevišķi no pārējiem atkritumiem, sedz 3 % no baterijas vai akumulatora virsmas, un tā maksimālais izmērs ir 5 x 5 cm. Ja bateriju vai akumulatoru virsmas laukums ir tāds, ka simbolu izmēri ir mazāki par 0,5 x 0,5 cm, tad katru bateriju nemarķē, bet uz to iepakojuma iespiež 1 x 1 cm lielu simbolu, kurā norādīta prasība savākt baterijas vai akumulatorus atsevišķi no pārējiem atkritumiem. Ražotājs vai importētājs var izvēlēties jebkuru no šo noteikumu 4.pielikumā noteiktajiem marķējuma simboliem.

19. Marķējuma simbols, kas norāda smago metālu saturu baterijās vai akumulatoros, sastāv no attiecīgā metāla apzīmējuma. Marķējuma simbolu ar norādi par smago metālu saturu iespiež zem marķējuma simbola, kurš satur norādi par bateriju vai akumulatoru atsevišķu savākšanu. Tā izmērs ir ne mazāks kā viena ceturtdaļa no platības, kuru aizņem šo noteikumu 18.punktā aprakstītais marķējuma simbols.

20. Visi marķējuma simboli tiek iespiesti salasāmi, skaidri un neizdzēšami.

21. Iekārtās, no kurām lietotājs bez speciāla aprīkojuma izlietotās baterijas vai akumulatorus nevar izņemt, tās nedrīkst ievietot, izņemot šādas iekārtas:

21.1. iekārtas, kuru baterijas vai akumulatori ir sakausēti, sametināti vai citādi pastāvīgi piestiprināti pie citām iekārtas daļām, lai nodrošinātu strāvas plūsmu atbilstoši rūpnieciskajam patēriņam un uzturētu informācijas tehnoloģiju un uzņēmējdarbības aprīkojuma datu apstrādes funkcijas;

21.2. standartizācijas iekārtu daļas zinātniskajā un tehniskajā aprīkojumā un tādu medicīnisko iekārtu akumulatorus, kuras uztur cilvēka dzīvības funkcijas un kuru darbību ir nepieciešams uzturēt nepārtraukti. Šādā gadījumā baterijas un akumulatorus var izņemt tikai kvalificēts personāls;

21.3. pārnēsājamās iekārtas, kur nekvalificētu personu veikta bateriju vai akumulatoru nomaiņa var apdraudēt lietotāja drošību vai ietekmēt iekārtas darbību, un profesionālās iekārtas, kas paredzētas lietošanai īpaši jutīgā vidē, arī gaistošu vielu klātbūtnē.

22. Iekārtām, kuru baterijas vai akumulatorus lietotājs nevar izņemt bez speciāla aprīkojuma, pievieno instrukciju, kurā informē lietotāju par bateriju un akumulatoru kaitīgumu un izlietoto bateriju vai akumulatoru drošu izņemšanu.

IV. Noslēguma jautājumi

23. Līdz 2003.gada 1.janvārim šo noteikumu 6.punktā minēto iekārtu īpašnieki vai lietotāji iesniedz reģionālajā vides pārvaldē šo noteikumu 2.pielikumā minēto informāciju.

24. Noteikumu II nodaļā minētās iekārtas attīra vai apglabā un tajās esošos polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus sadedzina vai apglabā līdz 2010.gada 1.janvārim.

25. Noteikumu 17., 18., 19. un 20.punkts stājas spēkā ar 2003.gada 1.janvāri.